brought to you by T CORE

Technical University of Denmark

Hvalpesyge gav problemer

Pagh, Sussie; Chriél, Mariann

Published in: Jaeger

Publication date: 2014

Document Version Også kaldet Forlagets PDF

Link back to DTU Orbit

Citation (APA).

Pagh, S., & Chriél, M. (2014). Hvalpesyge gav problemer. Jaeger, 23(10), 65-66.

DTU Library

Technical Information Center of Denmark

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Denne døde ræv blev fundet under feltarbejdet med prædationsprojektet.

Hvalpesyge gav problemer

Der var ikke så mange ræve til rådighed for Jægerforbundets prædationsprojekt som ønsket, for mange var døde af hvalpesyge. Læs mere om den frygtede sygdom, der også kaldes hundesyge.

Tekst: Sussie Pagh, Danmarks Jægerforbund, og Mariann Chriél, DTU-Veterinærinstituttet Foto: Jesper Kjær Illemann, Danmarks Jægerforbund, og Mariann Chriél, DTU-Veterinærinstituttet

PRÆDATIONSPROJEKTET HAR HAFT store problemer med hvalpesyge. Vi havde en forventning om at finde mindst totre kuld rævehvalpe pr. år i hvert af vores seks undersøgelsesområder på hver 3,5x3,5 km2, dvs. mindst 30 kuld på to sæsoner. De seks undersøgelsesområder blev fra maj 2012 til juni 2014 kortlagt for ræve- og grævlingegrave via lodsejerne og lokalkendte jægere. I alt blev der fundet

14 kuld rævehvalpe på de tre sæsoner. Selvom der tages højde for, at kortlægningen ikke var komplet i 2012, så er det langt under, hvad man vil forvente på de godt 7.000 ha, som undersøgelsesområderne sammenlagt udgjorde.

Vi stødte da også hurtigt på døde ræve under feltarbejdet. Desuden blev der rapporteret om og indsendt ræve, som var fundet døde rundt omkring i Midtjylland og i Sønderjylland. I forbindelse med feltarbejdet blev fem forholdsvis nyligt døde dyr, fire rævekranier og et helt skelet af en ræv fundet. Det var forstemmende at se de mange døde dyr ligge rundt omkring i terrænet. De lå tit, som om de var faldet pludseligt om. De lå ikke sammenrullede, men som om de var døde midt i en bevægelse. En del af rævene, som blev fundet døde, blev

Fra laboratoriet på DTU-Veterinærinstituttet på Frederiksberg: Det ses, hvordan ræven har skorper ved øjnene og næsen. Et typisk tegn på hvalpesyge.

sendt til DTU-Veterinærinstituttet på Frederiksberg, hvor undersøgelserne viste, at nogle af dyrene var døde efter smitte med hvalpesygevirus.

Hvad er hvalpesyge?

Hvalpesyge er en sygdom, som kan smitte vilde rovdyr, f.eks. ræv, ilder, grævling, mårhund samt andre mårdyr og sæler. Sygdommen kaldes hundesyge, når den rammer hunde, hvalpesyge, når det drejer sig om vilde rovdyr, og sælpest, når der er tale om havpattedyr, men det drejer sig om den samme sygdom, som skyldtes infektion med et Morbillivirus. Hundesyge/hvalpesyge smitter gennem kontakt. Smittede dyr udskiller virus med udåndingsluften, spyt og gødning. Også lopper fra inficerede dyr kan være med til at sprede hvalpesygevirus. Sygdommen angriber slimhinder (øjne, næse, læber og tarmkanal). Dyrene får feber og nedsat appetit. Der kommer flåd fra øjne og næse, og man vil i nogle tilfælde se udsivning af væske gennem huden og poter, som ved udtørring danner skorper (se foto). Dyrene dør typisk som følge af lungebetændelse og diarré.

Rævene har været meget hårdt ramt i store områder af Jylland, men også enkelte mårhunde og grævlinger findes døde efter smitte med hvalpesyge. Endvidere er smitten fundet i husmår og ilder, men hvor udbredt problemet er for de vilde mårdyr, ved vi ikke ret meget om, da selvdøde dyr er meget lidt synlige og derfor ikke indsendes til obduktion.

Alle hundeejere skal være opmærksomme på, at deres hunde bliver regelmæssigt vaccineret mod hundesyge. De fleste hunde har som hvalpe fået en basisvaccine, og den skal følges op af re-vaccination. Er man i tvivl om vaccinationsstatus for sin hund, bør man kontakte sin dyrlæge. Hvalpesyge har været et stort problem på mange minkfarme i den samme tidsperiode. Hvis vilde dyr eller f.eks. kat og hund har adgang til farmene, spredes smitten let både fra vilde dyr til minkene og omvendt fra mink til vores vilde bestande. Man bør være opmærksom på, at vaccinerede hunde kan være bærere af virus uden selv at være syge. Det betyder, at jægere kan være med til at sprede hvalpesygevirus rundt til andre lokalområder, hvis hundene f.eks. under en gravjagt har været i forbindelse med smittede ræve.

Læs mere om hundesyge/hvalpesyge på http://www.vildtsundhed.dk/ Vildtsygdomme#hundesyge.

sup@jaegerne.dk march@vet.dtu.dk